

Силабус курсу:

УКРАЇНСЬКА ЖУРНАЛІСТИКА В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	061
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	3.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к. філол. наук, доцент Кошман Ірина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри журналістики та українознавчих студій

посада

kosh18@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-098-60-69-462

телефон

Viber за номером
телефону

месенджер

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу: Метою лекційних занять за дисципліною є формування системи знань та вмінь щодо гібридних загроз і протидії їм у журналістській та іншій масовокомунікаційній діяльності.

Результати навчання: **Знання:** актуальні практики щодо виявлення та аналізу гібридних впливів і маніпуляцій; механізми впливу на адресата; поняття гібридна загроза, типи гібридних загроз; поняття національності стійкості; специфіка масовокомунікаційної діяльності в умовах гібридних загроз.

Вміння: навички журналістської роботи в умовах гібридних загроз, практичні навички перевірки достовірності інформації у робочих журналістських ситуаціях; навички застосовувати критичне мислення на всіх етапах роботи з інформацією тощо.

Передумови до початку вивчення: Базові знання з журналістських стандартів, основної журналістської термінології, інформаційних систем, основ журналістської творчості та жанрології.

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни полягає у оволодінні основними засадами масовокомунікаційної діяльності в умовах гібридних загроз; вивченні інструментів, що дозволяють журналістові професійно й ефективно діяти в умовах гібридних загроз.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК03. Здатність приймати ефективні рішення у сфері журналістики.

СК05. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/ або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

РН01. Приймати ефективні рішення з проблем журналістики, у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.

РН02. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики.

РН03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН05. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології під час створення медіапродуктів.

РН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН09. Проводити порівняльний аналіз законодавчої бази та діяльності окремих медіаінституцій України та країн Європейського Союзу.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Гібридні загрози та гібридні війни: визначення та теоретичне обґрунтування	2/2	Об'єкт та предмет курсу. Мета, завдання і структура курсу. Визначення поняття «гібридна загроза». «Гібридні загрози» та «гібридні війни»: порівняльна характеристика. Поняття гібресії.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2	Ознаки гібридних загроз, їхні цілі та протидія гібридним загрозам	2/2	Ознаки гібридних загроз. Цілі гібридних загроз. Питання щодо типів гібридних загроз. Протидія гібридним загрозам. Поняття «національної стійкості».	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3	Гібридні загрози Україні і суспільна безпека	2/2	Російська гібридна загроза безпеці українського суспільства. Особливості гібридних загроз. Прогресуюча гібресія Росії. Актуальні гібридні загрози безпеці України.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
4	Інформаційна складова гібридних загроз	2/6	Інформаційна сфера як ключовий вимір гібридних загроз. Визначення інформаційних воєн. Історія та сучасність інформаційних воєн. Новітні ознаки інформаційних протистоянь. Стратегії та тактики ведення інформаційних воєн. Технології маніпулювання. Верифікація інформації в журналістиці. Фактчекінг.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
5	Когнітивні війни в межах гібридних протистоянь	2/4	Особливості когнітивної війни. Інформаційна війна та когнітивна війна. Основні інструменти когнітивної війни. Протидія когнітивним впливам.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
6	Класична журналістика в умовах гібридних загроз: конфлікт теорії й сучасних практик	2/4	Особливості роботи журналіста в умовах гібридних загроз. Протидія дезінформаційним впливам у загальнонаціональних і локальних медіа.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. АБВ. Збройний конфлікт в термінах (Путівник для України). Київ, 2019.
2. Гібридна війна і журналістика. Проблеми інформаційної безпеки: навчальний посібник. Київ, 2018.
3. Гібридна війна: сутність, виклики та загрози: зб. матер. круглого столу (Київ, 8 липня 2021 р.). Київ, 2021.
4. Гібридні загрози Україні і суспільна безпека. Досвід ЄС і східного партнерства. Київ, 2019.
5. Глосарій з гібридних загроз. 2021.
6. Гороховський О. Фактчек як тренд розслідувань: можливості та перспективи: практичний посібник. Дніпро, 2017.
7. Курбан О.В. Сучасні інформаційні війни в мережевому он-лайн просторі: навчальний посібник. Київ, 2016.
8. Національна стійкість України: стратегія відповіді на виклики та випередження гібридних загроз: національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, О. М. Майборода, Н. В. Хамітов, Є. І. Головаха, С. С. Дембіцький, В. А. Смолій, О. В. Скрипнюк, С. В. Стоєцький. Київ, 2022.
9. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. Київ, 2017.

Інформаційні ресурси.

1. Європейський центр передового досвіду з протидії гібридним загрозам (Hybrid CoE). Режим доступу: <https://www.hybridcoe.fi/>.
2. Законодавство України. Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.
3. Кабінет Міністрів України. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Національна бібліотека ім. В. Вернадського. Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
5. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	–	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		

64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено – посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами:– за допомогою програмного забезпечення Unichек і засобів системи MOODLE; за internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.